

ΙΟΝΙΟ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ

20^η Συνάντηση Γραφείων
Πρακτικής Άσκησης

Πρακτική Άσκηση

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

Επιχειρησιακό Πρόγραμμα
Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού,
Εκπαίδευση και Διά Βίου Μάθηση

Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΠΑνεΚ 2014-2020
ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑ • ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ • ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑ

20η Συνάντηση Δικτύου Γραφείων Πρακτικής Άσκησης

Ημερομηνία Διεξαγωγής: 2/4/2021

Διοργάνωση: Ιόνιο Πανεπιστήμιο

Προεδρείο Συνάντησης:

- Επικ. Καθ. Εμμανουήλ Δρακάκης, Ιδρυματικά Υπεύθυνος Πρακτικής Άσκησης Ιονίου Πανεπιστημίου (διοργάνωση 20ης Συνάντησης ΓΠΑ)
- Αναπλ. Καθ. Ευθύμιος Προβίδας, Ιδρυματικά Υπεύθυνος Πρακτικής Άσκησης πρώην ΑΤΕΙ Θεσσαλίας (διοργάνωση 21ης Συνάντησης ΓΠΑ)
- Καθ. Γεώργιος Μίνος, Ιδρυματικά Υπεύθυνος Πρακτικής Άσκησης πρώην Αλεξάνδρειου ΑΤΕΙ Θεσσαλονίκης (διοργάνωση 19ης Συνάντησης ΓΠΑ)

ΠΡΑΚΤΙΚΑ ΣΥΝΑΝΤΗΣΗΣ

Την έναρξη των εργασιών της συνάντησης κήρυξε ο Επικ. Καθηγητής Εμμανουήλ Δρακάκης, Ιδρυματικά Υπεύθυνος Πρακτικής Άσκησης του Ιονίου Πανεπιστημίου που διοργάνωσε την 20^η Συνάντηση. Ακολούθησαν σύντομοι χαιρετισμοί από τον Υφυπουργό Παιδείας και Θρησκευμάτων, κ. Άγγελο Συρίγο, τον Πρύτανη του Ιονίου Πανεπιστημίου, Καθ. Ανδρέα Φλώρο, την Προϊσταμένη Μονάδας Β.2.2. της ΕΥΔ ΕΠΑΝΑΔ ΕΔΒΜ, κ. Αντωνία Μανιατάκου, τον Αντιπρύτανη Ακαδημαϊκών Υποθέσεων και Φοιτητικής Μέριμνας Πανεπιστημίου Θεσσαλίας, Καθ. Ιωάννη Θεοδωράκη και την Αντιπρύτανη Ακαδημαϊκών Υποθέσεων και Φοιτητικής Μέριμνας του Δημοκριτείου Πανεπιστημίου Θράκης, Καθ. Ζωή Γαβριηλίδου.

Σύμφωνα με το Πρόγραμμα της Συνάντησης ακολούθησε η ανάλυση και η συζήτηση στα παρακάτω θέματα:

1^ο Θέμα:

Αλγόριθμος κατανομής προϋπολογισμού για την επόμενη προγραμματική περίοδο

Εισηγητές:

Αναπλ. Καθηγητής Δημήτριος Παπάζογλου, Ιδρυματικά Υπεύθυνος Πανεπιστημίου Κρήτης
Καθηγητής Αντώνιος Κορωναίος, Ιδρυματικά Υπεύθυνος ΑΠΘ

Ο κ. Παπάζογλου παρουσίασε τον νέο αλγόριθμο κατανομής προϋπολογισμού που επεξεργάστηκε σε συνεργασία με τον κ. Κορωναίο και τη σύμφωνη γνώμη του κ. Στέφανου Τσινόπουλου, Αναπληρωτή Καθηγητή Πανεπιστημίου Πελοποννήσου και πρώην Ιδρυματικά Υπεύθυνου Πρακτικής Άσκησης ΤΕΙ Πατρών. Ο κ. Παπάζογλου ξεκίνησε την εισήγησή του με την παραδοχή ότι οι πόροι είναι περιορισμένοι και χρειάζονται δίκαιοι κανόνες και μία προσαρμογή του υφιστάμενου κανόνα. Παρουσίασε αρχικά την παρούσα κατάσταση, όπου

Επιχειρησιακό Πρόγραμμα
Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού,
Εκπαίδευση και Διά Βίου Μάθηση
Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης
Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΠΑΝΕΚ 2014-2020
ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑ - ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ - ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑ

όλοι οι φοιτητές αντιμετωπίζονται ως ίσοι ανεξάρτητα αν η ΠΑ είναι υποχρεωτική ή προαιρετική και υπάρχει ισορροπία μεταξύ των φοιτητών που θα απασχοληθούν και των φοιτητομηνών. Αυτή τη στιγμή ο αλγόριθμος κατανομής προϋπολογισμού βασίζεται ισοδύναμα στους φοιτητές και στους φοιτητομήνες, δηλαδή είναι κατά 50% ο λόγος των συνολικών φοιτητών του κάθε ιδρύματος που δυνητικά θα μπορούσαν να συμμετέχουν στην ΠΑ προς τους συνολικούς φοιτητές/δυνητικά δικαιούχους όλων των ιδρυμάτων και κατά 50% ο λόγος των συνολικών φ/μ του κάθε ιδρύματος προς τους συνολικούς φ/μ όλων των ιδρυμάτων). Ο παρών αλγόριθμος είναι απλός και λειτουργικός και όταν είναι χαμηλή η χρηματοδότηση δεν δημιουργεί αδικίες. Όμως ένα βασικό μειονέκτημα είναι ότι δεν λαμβάνει υπόψη την απορρόφηση κι έτσι δεν επιβραβεύει τις καλές πρακτικές.

Η νέα πρόταση της Επιτροπής βασίζεται στη νέα πραγματικότητα κατάργησης των ΤΕΙ που αλλάζει τα δεδομένα ως προς τη δυνητική συμμετοχή. Ο νέος αλγόριθμος εισάγει μία ρεαλιστική εκτίμηση συμμετοχής των ασκούμενων φοιτητών στις προαιρετικές ΠΑ σε ποσοστό 65%, ποσοστό που δίνει μία μικρή ώθηση στα Ιδρύματα που έχουν περισσότερα τμήματα με υποχρεωτική ΠΑ, γεγονός που σημαίνει ότι μακροχρόνια μπορεί να οδηγήσει στη λελογισμένη αύξηση των υποχρεωτικών ΠΑ. Το δεύτερο στοιχείο που λαμβάνεται υπόψη στον νέο αλγόριθμο με ήπιο τρόπο, είναι η απορρόφηση, ώστε να επιβραβεύονται οι καλές πρακτικές. Η χρήση της απορρόφησης θα οδηγήσει στην αύξηση της συνολικής απορρόφησης του προγράμματος. Η πρόκληση εδώ είναι τα στοιχεία από τα Ιδρύματα και η διαθεσιμότητα αυτών στη βάση των οποίων θα υπολογιστεί το ποσό που θα πάρει κάθε Ίδρυμα. Επιπλέον, προς το παρόν δεν είναι γνωστή η συνολική χρηματοδότηση για την επόμενη προγραμματική περίοδο.

Ο προτεινόμενος αλγόριθμος κατανέμει το συνολικό Π/Υ κατά 90% με βάση τον προηγούμενο αλγόριθμο, διορθωμένο ως προς την εκτίμηση του αριθμού των ασκούμενων φοιτητών, και κατά 10% λαμβάνοντας υπόψη την απορρόφηση με βάση τον Μ.Ο. απορρόφησης για τα έτη 2018, 2019 και 2020.

Στη συνέχεια πήρε τον λόγο ο κ. Κορωναίος, ο οποίος σημείωσε ότι ο στόχος είναι ο νέος αλγόριθμος να οριστικοποιηθεί έγκαιρα και να μην περιλαμβάνει δραματικές αλλαγές, ώστε να μη διαταραχθεί ο σχεδιασμός των Ιδρυμάτων. Υπογράμμισε, επίσης, ότι περιλαμβάνει την εμπειρία της έως τώρα συμμετοχής των φοιτητών και ότι πρέπει να αποφασιστούν τα στοιχεία που θα λαμβάνει υπόψη ο αλγόριθμος. Τα στοιχεία για την απορρόφηση θα ληφθούν από την ΕΥΔ, ενώ ως προς τον αριθμό φοιτητών και φοιτητομηνών πρότεινε να ακολουθηθεί το παλιό παράδειγμα, δηλαδή ο υπολογισμός των ενεργών φοιτητών των n ετών του κάθε Τμήματος διαιρεμένο με τα έτη σπουδών του κάθε Τμήματος, ώστε να προκύπτει η δύναμη κάθε Τμήματος, ενώ τέλος να ληφθεί υπόψη η υποχρεωτικότητα ή όχι της ΠΑ, ώστε να οριστεί αν στο κάθε Τμήμα θα υπολογίζεται με το 100% ή το 65%. Τα στοιχεία είναι ο βασικός παράγοντας που καθορίζει την επιτυχία ενός αλγόριθμου.

Ακολούθησαν ερωτήσεις και τοποθετήσεις από τους Ιδρυματικά Υπεύθυνους.

Ο κ. Μίνος Γεώργιος, Καθηγητής,, ΙΥ Πρακτικής Άσκησης του ΔιΠαΕ (πρώην ΤΕΙ Θεσσαλονίκης), υπογράμμισε ότι οι φοιτητές των πρώην ΤΕΙ εξακολουθούν να παρακολουθούν το πρόγραμμα των ΤΕΙ, που σημαίνει εξάμηνη υποχρεωτική ΠΑ και μετά το

2022. Οι φοιτητές αυτοί μετά την ολοκλήρωση του προγράμματος ΤΕΙ, αν το επιθυμούν μπορούν να συνεχίσουν με κάποια μαθήματα και να λάβουν πτυχίο ΑΕΙ. Αυτό σημαίνει ότι οι φοιτητές αυτοί δε μπορούν να υπολογιστούν στον αλγόριθμο. Επιπρόσθετα, παρατήρησε ότι το 65% είναι μεγάλο ποσοστό για τα Τμήματα που έχουν προαιρετική ΠΑ, αλλά και ότι μετρούνται και Τμήματα που δεν έχουν καμία σχέση με την ΠΑ, όπως π.χ. η Ιατρική, με αποτέλεσμα να αλλοιώνεται το αποτέλεσμα του κάθε Ιδρύματος και ο διαμοιρασμός του Π/Υ.

Ο κ. Βλαχόπουλος Μιχαήλ, Καθηγητής, πρώην ΙΥ Πρακτικής Άσκησης του ΤΕΙ Στερεάς Ελλάδος σημείωσε ότι τα πρώην ΤΕΙ μειώνουν τον πληθυσμό τους, καθώς υπάρχει όριο στο διάστημα κατά το οποίο μπορούν να παραμείνουν φοιτητές. Πρότεινε μία διαφοροποίηση, να μετρηθούν οι εν δυνάμει φοιτητές των πρώην ΤΕΙ, που παραμένουν, και να τους δοθεί η δυνατότητα να ολοκληρώσουν την πρακτική τους. Σημείωσε, τέλος, ότι υπάρχουν πρώην ΤΕΙ που δεν έχουν αντιστοιχία με πανεπιστημιακά τμήματα και τα προγράμματα αυτά θα τελειώσουν με τη λήξη των σπουδών των υφιστάμενων φοιτητών.

Η κ. Γαβριηλίδου Ζωή, Καθηγήτρια, ΙΥ Πρακτικής Άσκησης του ΔΠΘ εξέφρασε τον προβληματισμό της για το ζήτημα της απορρόφησης των περιφερειακών ΑΕΙ, λόγω έλλειψης θέσεων ΠΑ στην περιφέρεια. Επιπρόσθετα ζήτησε να εξαιρεθεί το έτος 2020 από τον υπολογισμό λόγω χαμηλής απορρόφησης, που οφείλεται στην πανδημία COVID-19. Τέλος, κατάθεσε την παρατήρηση από το ΔΠΘ ότι όταν αυξήθηκε το ποσοστό από προαιρετική σε υποχρεωτική ΠΑ, ταυτόχρονα έπεσε το ποσοστό διεξαγωγής ΠΑ στον ιδιωτικό τομέα.

Ο κ. Παπάζογλου απάντησε στις παραπάνω τοποθετήσεις και ερωτήματα ως εξής: α) οι φοιτητές των δύο διαφορετικών ταχυτήτων στο ίδιο Τμήμα θα υπολογιστούν διαφορετικά εσωτερικά και θα δοθούν τα συνολικά στοιχεία του Ιδρύματος, β) οι φοιτητές που κάνουν υποχρεωτική ΠΑ ενισχύονται, γ) στα Τμήματα με Προαιρετική Πρακτική Άσκηση δε θα συμμετέχουν όλοι οι φοιτητές και αν η απορρόφηση είναι σημείο συμφωνίας, τα ποσοστά μπορούν να συμφωνηθούν στη συνέχεια.

Ο κ. Κορωναίος πήρε το λόγο για να παρατηρήσει ότι υπάρχει ένα έτος για να καταλήξουν τα μέλη του Δικτύου στον αλγόριθμο, ενώ σήμερα καλούνται οι συμμετέχοντες να τοποθετηθούν στην πρόταση, ώστε να γίνουν βελτιώσεις. Τέλος, υπογράμμισε ξανά ότι η απορρόφηση θα παίξει ρόλο μόνο κατά 10%, άρα αν ένα Ίδρυμα έχει 0% απορρόφηση, θα χάσει συνολικά το 10% του Π/Υ, όπου από το διάγραμμα που παρουσίασε ο κος Παπάζογλου φαίνεται ότι αυτό δεν είναι σημαντικό. Αυτό που αλλάζει σημαντικά τον Π/Υ του κάθε Ιδρύματος είναι ο αριθμός των φοιτητών.

Στη συνέχεια τοποθετήθηκε η κ. Μαύρη Μάνια, Καθηγήτρια, ΙΥ Πρακτικής Άσκησης του Πανεπιστημίου Αιγαίου. Υπογράμμισε ότι είναι σημαντικό ότι η συζήτηση πλέον γίνεται για 24 Ιδρύματα και όχι 33 ΜΙΣ και ότι πρέπει να ληφθεί υπόψη ο αριθμός των φοιτητομηνών με μεγαλύτερη βαρύτητα από ό,τι σήμερα, καθώς ο αριθμός των φοιτητομηνών σε πολλά Ιδρύματα καθορίστηκε από το ποσό που είχε το καθένα στη διάθεσή του και προκειμένου να ικανοποιήσουν εσωτερικά την ανάγκη των φοιτητών για ΠΑ έκαναν ακόμη και Πρακτικές Ασκήσεις ενός μήνα. Επιπλέον, ανέφερε ότι θα βοηθούσε η καταγραφή του αριθμού των Τμημάτων που έχουν υποχρεωτική και προαιρετική Πρακτική Άσκηση για να δούμε και τη

βαρύτητα της κάθε περίπτωσης. Σε ό,τι αφορά την συμπερίληψη της απορρόφησης, συμφώνησε με την κ. Γαβριηλίδου ότι το 2020 δεν πρέπει να ληφθεί υπόψη, καθώς η δυνατότητα της Πρακτικής Άσκησης με εξ αποστάσεως μεθόδους δόθηκε μετά το καλοκαίρι και πολλές Πρακτικές Ασκήσεις δεν ολοκληρώθηκαν ποτέ, άρα δίνει διαστρεβλωμένα αποτελέσματα.

Ο κ. Προβίδας Ευθύμιος, Αναπληρωτής Καθηγητής, ΙΥ Πρακτικής Άσκησης πρώην ΤΕΙ Θεσσαλίας συμφώνησε με τους κκ. Βλαχόπουλο και Μίνο αλλά και την κ. Μαύρη στις παραμέτρους που έθεσαν. Υπογράμμισε ότι η υποχρεωτική ΠΑ στα ΤΕΙ σημαίνει τη μη δυνατότητα λήψης πτυχίου για όποιον δεν την ολοκληρώσει, κάτι που ισχύει και για τους φοιτητές που θα αποφασίσουν να συνεχίσουν τις σπουδές τους για τη λήψη πτυχίου ΑΕΙ και ότι οι φοιτητομήνες δεν είναι μία σταθερά, αλλά προέκυψαν κατόπιν διαμοιρασμού του Π/Υ. Έθεσε επίσης το ζήτημα ότι υπάρχει ανισότητα μεταξύ των ΑΕΙ, καθώς κάποια έχουν προκύψει μετά από συγχωνεύσεις και οι ιδιαιτερότητες αυτών πρέπει να ληφθούν υπόψη σε όποια απόφαση. Τέλος, πρότεινε να καταγραφούν όλες οι υποχρεωτικές ΠΑ των Τμημάτων Πανεπιστημίων και πρώην ΤΕΙ, να δεσμευτούν τα ποσά που απαιτούνται για την υλοποίησή τους και στη συνέχεια να διαμοιραστεί ο υπόλοιπος Π/Υ για τις προαιρετικές ΠΑ.

Ο κ. Πανταζής Γεώργιος, Καθηγητής, ΙΥ Πρακτικής Άσκησης του Εθνικού Μετσόβιου Πολυτεχνείου εξέφρασε την άποψη να αποφασιστούν άμεσα οι παράμετροι και να οριστικοποιηθεί ο αλγόριθμος το συντομότερο δυνατό και συμφώνησε να συμπεριληφθεί στον αλγόριθμο η παράμετρος της απορροφητικότητας. Σε ό,τι αφορά τον διαχωρισμό πρώην ΤΕΙ και Πανεπιστημίων υποστήριξε ότι το ζήτημα των λιμναζόντων φοιτητών είναι κοινό και αν το νούμερο των επί πτυχίω φοιτητών στο τέλος του 2022 είναι πολύ μεγάλο θα πρέπει να παραμετροποιηθεί. Τέλος, σημείωσε ότι θα ενταχθούν και νέα Τμήματα στην Πρακτική Άσκηση και καθώς δεν υπάρχουν για τα Τμήματα αυτά στοιχεία παρελθόντων ετών, να συνυπολογιστεί ως μία νέα παράμετρος.

Ο κ. Κουλούρης Αλέξανδρος, Αναπληρωτής Καθηγητής, ΙΥ Πρακτικής Άσκησης του ΠΑΔΑ, στην τοποθέτησή του είπε ότι δε φαίνεται να είναι δυνατό να καταλήξει η σημερινή συνάντηση στις παραμέτρους του αλγόριθμου, παρά την καλή προεργασία που παρουσιάστηκε σήμερα, γιατί χρειάζεται πρώτα να έχουν συγκεντρωθεί όλα τα απαραίτητα στοιχεία (ειδικότερα σε ό,τι αφορά τους φοιτητές που παρακολουθούν προγράμματα πρώην ΤΕΙ) και να γίνει ενημέρωση των αρχών των Ιδρυμάτων.

Ο κ. Ταουσάνιδης Νικόλαος, Καθηγητής, πρώην ΙΥ Πρακτικής Άσκησης ΤΕΙ Δυτικής Μακεδονίας, πρόσθεσε ότι η υποχρεωτική ΠΑ αφορά φοιτητές τόσο των πρώην ΤΕΙ όσο και των Πανεπιστημίων και ότι δεν είναι δυνατό να αναγκάζονται έμμεσα τα Τμήματα να αλλάζουν το Πρόγραμμα Σπουδών τους και να μετατρέπουν την υποχρεωτική Πρακτική Άσκηση σε προαιρετική ή το αντίστροφο, αλλά και ότι δεν είναι δυνατό να προβλέψουμε τις αποφάσεις των Γενικών Συνελεύσεων των Τμημάτων που μπορεί να αποφασίσουν στο μέλλον να εντάξουν την ΠΑ (κάτι που είναι ζητούμενο κατά τις αξιολογήσεις των Τμημάτων). Ως εκ τούτου θεωρεί ότι πρέπει να υπάρξει ένα περιθώριο για προσαρμογή στις αποφάσεις αυτές. Τέλος, υπογράμμισε ότι ανεξάρτητα από την υποχρεωτικότητα ή μη της ΠΑ υπάρχουν Τμήματα, των οποίων οι φοιτητές επιθυμούν σε πολύ μεγάλο ποσοστό να

κάνουν ΠΑ και ειδικότερα στους επί πτυχίω φοιτητές των πρώην ΤΕΙ, ποσοστό όμως που μπορεί να υπολογιστεί με σχετική ακρίβεια.

Τέλος, ο κ. Καρακαπιλίδης Νικόλαος, Καθηγητής, ΙΥ Πρακτικής Άσκησης του Πανεπιστημίου Πατρών και ο κ. Κυπραίος Γεώργιος, Καθηγητής, ΙΥ Πρακτικής Άσκησης του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου στις σύντομες τοποθετήσεις τους συμφώνησαν στις παραμέτρους του αλγόριθμου, έτσι όπως παρουσιάστηκαν από τον κ. Παπάζογλου, με τις απαραίτητες προσαρμογές, ώστε να καλυφθούν ζητήματα που τέθηκαν σήμερα από τους Ιδρυματικά Υπεύθυνους. Ο κ. Μικρόπουλος Αναστάσιος, Καθηγητής, ΙΥ Πρακτικής Άσκησης του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων επίσης συμφώνησε με το γενικό πλαίσιο που έθεσε ο κ. Κορωναίος, ενώ η κ. Νικολάου Αγγελική, Καθηγήτρια, ΙΥ Πρακτικής Άσκησης του Πανεπιστημίου Μακεδονίας σε παρέμβασή της υπογράμμισε την ανάγκη να παραμείνει η ΠΑ προαιρετική και να μην υποκύψουμε στην τάση της υποχρεωτικότητας, αλλά να αφεθούν οι φοιτητές να αποφασίσουν.

Κλείνοντας το θέμα, ο κ. Κορωναίος υπογράμμισε ότι είναι σημαντικό να μην απεμποληθεί το δικαίωμα του δικτύου των Ιδρυματικά Υπευθύνων να αποφασίζουν αυτοτελώς, εφόσον είναι εξουσιοδοτημένοι από τις Συγκλήτους και τους ΕΛΚΕ του κάθε Ιδρύματος. Πρότεινε να υπολογιστεί η δύναμη των φοιτητών του κάθε ιδρύματος στη λογική του $n+1$ και απηύθυνε έκκληση να μην στραγγαλιστεί η προαιρετική ΠΑ. Ο κ. Παπάζογλου με τη σειρά του είπε ότι, όπως το σύστημα λειτούργησε δίνοντας ίση βαρύτητα στις υποχρεωτικές και προαιρετικές ΠΑ, εξίσου καλά θα λειτουργήσει δίνοντας μεγαλύτερη βαρύτητα στις υποχρεωτικές και διευκρίνισε ότι το προτεινόμενο 65% δεν είναι αυθαίρετο, αλλά σχετίζεται με τη δυνατότητα απορρόφησης αν η χρηματοδότηση ήταν για το 100% των ΠΑ. Τέλος, σημείωσε ότι πρέπει να επικαιροποιηθεί η χαρτογράφηση των ΠΑ των όλων των Τμημάτων και ότι πρέπει να αποφασιστεί για πόσα χρόνια θα μπορεί να χρηματοδοτηθεί η ΠΑ των λιμναζόντων φοιτητών και ότι η απόφαση θα πρέπει να αφορά όλα τα Τμήματα.

2^ο Θέμα:

Πρακτική Άσκηση: Φυσικό Αντικείμενο, Στόχοι, Οικονομικοί Δείκτες, Αποτελέσματα

Εισηγήτρια:

Ελένη Βοτσίνου, Στέλεχος Μονάδας Β 2.2 «Διαχείρισης Πράξεων Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης και ενδυνάμωσης του ερευνητικού δυναμικού, Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης ΕΠΑΝΑΔ ΕΔΒΜ

Η κ. Βοτσίνου παρατηρώντας σε όσα συζητήθηκαν νωρίτερα ότι η συμπερίληψη του έτους 2020 μειώνει το ποσοστό απορρόφησης, λόγω της δυσχέρειας ολοκλήρωσης των ΠΑ εν μέσω πανδημίας, κατέθεσε την άποψη ότι το ποσοστό απορρόφησης πρέπει να συμπεριληφθεί στον αλγόριθμο (ακόμη και σε ποσοστό άνω του 10%), καθώς υπάρχουν Ιδρύματα με χαμηλή απορρόφηση με αποτέλεσμα μέρος του Π/Υ να μένει αδιάθετο, ενώ θα μπορούσε να χρησιμοποιηθεί από άλλα Ιδρύματα με χαμηλούς Π/Υ που δεν καταφέρνουν να καλύψουν όλους τους ενδιαφερόμενους φοιτητές. Συμφώνησε δε με την πρόταση που ακούστηκε κατά την προηγούμενη συζήτηση να μην συμπεριληφθεί η

απορρόφηση του 2020 στον αλγόριθμο, αλλά τα έτη 2015-2019, καθώς τα πρώτα έτη σημειώθηκαν πολύ υψηλά ποσοστά απορρόφησης.

Στη συνέχεια ξεκίνησε την εισήγησή της παρουσιάζοντας τα ποσοστά απορρόφησης σε συνάρτηση με τον αυξημένο Π/Υ της τροποποίησης και τις δηλωμένες δαπάνες ως τις 31/12/2020. Σε συνολικό Π/Υ όλων των υποέργων 97.000.000 ευρώ, οι δηλωθείσες δαπάνες ως 31/12/2021 φτάνουν τα 54.414.000 ευρώ, δηλαδή 56,07%, ενώ μέχρι και το 2018 ήταν γύρω στο 85% (η μεγάλη αυτή πτώση οφείλεται και στην αύξηση του Π/Υ μετά την τροποποίηση, οπότε και διαφοροποιείται το νούμερο του παρονομαστή στον λόγο). Τέλος, η απορρόφηση σε σχέση με τις χρηματοδοτήσεις ανέρχεται περίπου στο 91%. Σε ό,τι αφορά το Φυσικό Αντικείμενο με τιμή στόχο ως το 2022: 119.728 ωφελούμενων φοιτητών σε προγράμματα ΠΑ, η επιτευχθείσα τιμή στο τέλος του 2020 ήταν 64.011 ωφελούμενοι, ήτοι ποσοστό 54%. Επίσης, καλή εμφανίζεται η πορεία του δείκτη «φοιτητές που πραγματοποιούν ΠΑ σε επιχειρήσεις» όπου με τιμή στόχο 69.585 ωφελούμενων, στο τέλος του 2020 η επιτευχθείσα τιμή ήταν 41.427, δηλαδή ποσοστό 58%. Καθώς ο αρχικός στόχος ήταν το 55% στο τέλος του 2020, το πρόγραμμα προχωράει βάση χρονοδιαγράμματος.

Στη συνέχεια αναφέρθηκε στα ποσοστά επίτευξης στόχων απορρόφησης μεταξύ των Ιδρυμάτων, όπου με εξαίρεση την ΑΣΠΑΙΤΕ που κυμαίνεται σε ένα ποσοστό 17%, το χαμηλότερο ποσοστό για την περίοδο 2015-2020 είναι στο 34% (σε δύο Ιδρύματα), ενώ το υψηλότερο στο 70% (σε δύο Ιδρύματα). 12 Ιδρύματα έχουν εκπληρώσει άνω του 60% των στόχων της πράξης, 12 Ιδρύματα έχουν επιτύχει ποσοστό εκπλήρωσης 40%-59%, ενώ 3 Ιδρύματα καταγράφουν ποσοστό επίτευξης στόχων 20%-39%. Η συντριπτική πλειοψηφία των Ιδρυμάτων, δηλαδή, έχει πετύχει επίτευξη στόχων άνω του 40%. Σε σχέση με τα αποτελέσματα του 2018 υπάρχει μία πτώση και σε φυσικό και σε οικονομικό αντικείμενο, που εξηγείται λόγω της αναστολής της ΠΑ των φοιτητών το 2020. Η Διαχειριστική Αρχή από την πλευρά της διατίθεται να δώσει σε επιτροπή που θα δουλέψει πάνω στον αλγόριθμο τα αναλυτικά αποτελέσματα, ώστε να τα επεξεργαστεί και προτείνει να ληφθούν υπόψη τα στοιχεία από 2015 έως 2019 και ο Π/Υ προ της τροποποίησης.

Ακολούθησαν ερωτήσεις από τα μέλη του Δικτύου που απαντήθηκαν από την κ. Βοταίνου και την κ. Μανιατάκου:

- Δεν φαίνεται πιθανό να δοθούν παρατάσεις στα έργα αν μείνουν αναξιοποίητα ποσά, αλλά θα βγει προκήρυξη για τη νέα προγραμματική περίοδο που θα αναλάβει πιθανότατα αποκλειστικά το ΕΠΑΝΕΚ. Επιπλέον δεν μπορεί να γίνει μεταφορά των υπολοίπων ούτε σε άλλο MIS ούτε στο νέο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα.
- Τα Ιδρύματα που στο τέλος του 2020 εμφανίζουν επίτευξη στόχων πάνω από 60% είναι τα Ιδρύματα που μέχρι το 2018 ήταν πάνω από 90%. Τα περισσότερα από αυτά αν τους δινόταν αύξηση Π/Υ θα απασχολούσαν περισσότερους φοιτητές σε φυσιολογικές (προ COVID -19) συνθήκες. Στην παρούσα κατάσταση και λόγω πανδημίας είναι βέβαιο ότι κανένα Ίδρυμα δεν θα απορροφήσει τον Π/Υ, οπότε πιθανή αναδιανομή δεν θα φέρει κάποιο αποτέλεσμα.
- Εκτίμησαν ότι θα υπάρξουν μεγάλες καθυστερήσεις στην ένταξη των έργων αν αναλάβει άλλος Διαχειριστικός Φορέας στην επόμενη προγραμματική περίοδο.
- Για το πρόβλημα που έχει προκύψει λόγω πανδημίας και αναστολής Πρακτικών Ασκήσεων και άρα μη απορρόφησης στο Υπ. 1, ενώ ταυτόχρονα οι δαπάνες για το Υπ. 3

τρέχουν κανονικά και με δεδομένο ότι η ποσόστωση 75-25 έχει ήδη διαταραχθεί, η Διαχειριστική Αρχή επιβεβαίωσε ότι είναι υπαρκτό πρόβλημα για πολλά Ιδρύματα και πρότεινε να γίνει μία μελέτη που να αποδεικνύει ότι ως το 2019 υπήρξε συμμόρφωση ως προς τα ποσοστά και συνέχεια να υποβληθεί μέσω της ΕΥΔ αίτημα από το Δίκτυο προς την Ειδική Γραμματέα να εκδώσει απόφαση να κλείσουν τα έργα με τα ποσοστά που θα προκύψουν λόγω έκτακτων και απρόβλεπτων συνθηκών.

- Τέλος, εκφράστηκε η άποψη της Διαχειριστικής Αρχής να υπάρξει μία σχετική ομοιογένεια μεταξύ των Πρακτικών Ασκήσεων στις ομοειδείς σχολές, με κοινές βασικές αρχές στους άξονες της ασφάλισης, της διάρκειας, των ECTS που είναι και ζητήματα που εξετάζουν οι ανώτεροι ελεγκτικοί μηχανισμοί.

3^ο Θέμα:

Ηλεκτρονική Πλατφόρμα Διαχείρισης Πρακτικής Άσκησης

Εισηγητής:

Καθ. Γεώργιος Μίνος, Ιδρυματικά Υπεύθυνος ΔιΠαΕ

Ο κ. Μίνος παρουσίασε το Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα Διαχείρισης ΠΑ που ανέπτυξε το Γραφείο Πρακτικής Άσκησης του πρώην ΤΕΙ Θεσσαλονίκης. Σημείωσε ότι κατά τον έλεγχο που δέχτηκε το ΤΕΙ Θεσσαλονίκης από την ΕΥΔ το 2019 ζητήθηκε περισσότερη διαφάνεια στη διαδικασία αιτήσεων και επιλογής των φοιτητών. Έτσι προέκυψε ένα σύστημα, όπου η πλήρης διαδικασία γίνεται αυτόματα εξασφαλίζοντας διαφάνεια. Στόχος της πλατφόρμας είναι η ψηφιοποίηση του Γραφείου ΠΑ, της όλης διαδικασίας υποβολής αιτήσεων από το σημείο παραλαβής των δικαιολογητικών έως και το σημείο υποβολής των αιτήσεων στον ΟΠΣ, αλλά και η αναβάθμιση των υπηρεσιών του Γραφείου ΠΑ μέσω της ορθότερης και αποτελεσματικότερης διαχείρισης των δεδομένων των φοιτητών/τριών.

Συγκεκριμένα η πλατφόρμα περιλαμβάνει λειτουργίες για τους φοιτητές/τριες, για τους επόπτες/τριες-Μέλη ΔΕΠ και το Backoffice (κεντρική διαχείριση). Το ΠΣα είναι διασυνδεδεμένο με το σύστημα της Γραμματείας (κοινοί κωδικοί φοιτητών/τριών για πιστοποίηση). Τα κριτήρια μοριοδότησης είναι κοινά για όλα τα τμήματα (ακαδημαϊκές επιδόσεις, κοινωνικά και εισοδηματικά κριτήρια). Η πλατφόρμα περιλαμβάνει ψηφιακή δήλωση ατομικών στοιχείων, απογραφικών δελτίων εισόδου/εξόδου και μειώνει τη γραφειοκρατία προσφέροντας τη δυνατότητα ψηφιακής διαχείρισης των δικαιολογητικών, ενώ ταυτόχρονα τα στελέχη του Γραφείου ΠΑ έχουν τη δυνατότητα να έχουν πλήρη εποπτεία της κατάστασης των εγγράφων, να έχουν πρόσβαση σε στατιστικά ανά σχολή και να κάνουν δυναμική διαχείριση αιτήσεων και του ιστορικού τους. Πέραν της μείωσης της γραφειοκρατίας, η χρήση της πλατφόρμας φέρει και άλλα οφέλη: τη μείωση των εξόδων των μετακινήσεων των φοιτητών/τριών λόγω της απόστασης του campus από την πόλη, την αποτελεσματικότερη και με μεγαλύτερη διαφάνεια διαχείριση των δεδομένων, τη γρηγορότερη διεκπεραίωση των αιτήσεων και τη μείωση λαθών.

Τέλος, σε σχέση με την πανδημία υπογράμμισε την τεράστια πίεση που δέχεται το Ίδρυμα από τους φοιτητές/τριες και τις οικογένειές τους. Η Πρακτική Άσκηση με εξ αποστάσεως μεθόδους αποτέλεσε μια λύση για κάποια Τμήματα για τη διεξαγωγή ΠΑ, και στόχος είναι να υλοποιηθούν νέα εργαλεία για την ενίσχυση των φοιτητών/τριων στον τομέα εργασίας κατά την ΠΑ. Αυτή τη στιγμή γίνεται προσπάθεια να ενσωματωθεί στην πλατφόρμα το βιβλιάριο ΠΑ που χρησιμοποιούν τα πρώην ΤΕΙ.

Σε παρέμβασή της η κ. Βοτσίνου αναφέρθηκε στην «αυστηρότητα» με την οποία γίνονται οι έλεγχοι από την ΕΥΔ και τόνισε ότι αυτοί οι εξονυχιστικοί έλεγχοι έχουν ως αποτέλεσμα όταν έπονται οι έλεγχοι από την ΕΔΕΛ να μη δημιουργείται κάποιο πρόβλημα. Σημείωσε ότι κατά τους ελέγχους που πραγματοποίησε η ΕΥΔ και η ΕΔΕΛ στο πρώην ΤΕΙ Θεσσαλονίκης όσα προβλήματα καταγράφηκαν, επιλύθηκαν μέσω της πλατφόρμας αυτής. Θεωρεί την πλατφόρμα υπόδειγμα, που βοηθά στο να περάσουν τα Ιδρύματα τους ελέγχους από την ΕΔΕΛ χωρίς κανέναν καταλογισμό και προτείνει την υιοθέτηση της πλατφόρμας αυτής από άλλα Ιδρύματα που δεν έχουν αντίστοιχες πλατφόρμες που ακολουθούν αυτά τα βήματα. Εάν κάποια Ιδρύματα διαθέτουν αντίστοιχες πλατφόρμες και ακολουθούν τα ίδια βήματα,

δεν το χρειάζονται. Επίσης, ρώτησε τον κ. Μίνο εάν μπορεί να το διαθέσει και ο κ. Μίνος απάντησε ότι μπορούν να επικοινωνήσουν τα Γραφεία Πρακτικής Άσκησης μεταξύ τους για το πώς μπορεί να γίνει.

Ο κ. Δημακόπουλος, από το Γραφείο Πρακτικής Άσκησης του πρώην ΤΕΙ Ηπείρου σε σύντομη τοποθέτησή του σημείωσε ότι το Γραφείο Πρακτικής Άσκησης του πρώην ΤΕΙ Ηπείρου έχει Πληροφοριακό Σύστημα, που όμως δεν περιλαμβάνει όλα τα παραπάνω βήματα, αν και έχει ενσωματώσει το βιβλίο πρακτικής άσκησης και εκδήλωσε το ενδιαφέρον του να έρθει σε επικοινωνία με τον κ. Μίνο για περαιτέρω πληροφορίες ώστε να ενσωματωθούν στο σύστημα και νέα στοιχεία.

Ο κ. Προβίδας από το Παν. Θεσσαλίας πήρε τον λόγο και απευθυνόμενος στον κ. Μίνο, αφού του έδωσε συγχαρητήρια για την εξαιρετική προσπάθεια, του απηύθυνε την εξής πρόταση: «η ομάδα σας που έχει αναπτύξει αυτό, θα πρέπει να χρηματοδοτηθεί κάτω από πόρους της Οριζόντιας Δράσης για να συνεχίσετε να το εξελίσετε και να το υποστηρίξετε. Εμείς, όλοι οι άλλοι, θα πρέπει με κάποιον τρόπο να το εγκαταστήσουμε στις δικές μας εγκαταστάσεις για να κάνουμε τη δουλειά μας πιο αποτελεσματικά. Αλλά προέχει αυτό, να χρηματοδοτηθεί η ομάδα σας από την Οριζόντια Δράση».

Η κ. Γαβριηλίδου, έθεσε κάποια ερωτήματα στον κ. Μίνο αναφορικά με την πλατφόρμα: 1. Πώς γίνεται η διαδικασία υπογραφής των συμβάσεων, δηλαδή εάν τις υπογράφουν ηλεκτρονικά ή χειρόγραφα και τις ανεβάζουν στο σύστημα, 2. Εάν υπάρχει το θέμα των ηλεκτρονικών υπογραφών από τους φοιτητές, ποιος θα χρηματοδοτήσει το θέμα της αγοράς του συστήματος ηλεκτρονικών υπογραφών, 3. Εάν το σύστημα τους διαθέτει ενταγμένη αξιολόγηση.

Λόγω τεχνικού προβλήματος του κ. Μίνου, τον λόγο πήρε ο κ. Παπάζογλου, ο οποίος συμφώνησε με τον κ. Προβίδα για την ανάγκη ύπαρξης ΠΣ σε όλα τα Ιδρύματα. Διατύπωσε την άποψη ότι δεν προέχει το από πού θα χρηματοδοτηθεί, αλλά το να μη χρηματοδοτούνται συνεχώς ΠΣ, ενώ υπάρχει η τεχνογνωσία. Και ότι υπάρχουν και άλλα Ιδρύματα που έχουν αντίστοιχες πλατφόρμες.

Η κ. Γαβριηλίδου, στο σημείο αυτό ανέφερε ότι όποιο ΠΣ και να υιοθετήσει ο καθένας θα πρέπει να γνωρίζουμε ότι θα πρέπει να είναι διασυνδεδεμένο με όλα τα υπόλοιπα ΠΣ που απαιτούνται για το πρόγραμμα της Πρακτικής Άσκησης και πλέον και με το σύστημα της ΕΘΑΕΕ.

Η κ. Παπαγεωργίου, στέλεχος του ΓΠΑ ΑΠΘ, έθεσε τον προβληματισμό αναφορικά με τις ηλεκτρονικές υπογραφές από τους Φορείς Υποδοχής, οι οποίοι δεν έχουν και προς το παρόν δε μπορούμε να τους αναγκάσουμε να πληρώσουν για να εκδώσουν ηλεκτρονική υπογραφή.

Τον λόγο πήρε ο κ. Κουλούρης από το ΠΑΔΑ, συνεχάρη τον κ. Μίνο και την ομάδα του και συμφώνησε με τον κ. Προβίδα να χρηματοδοτηθεί από την Οριζόντια Δράση ένα ΠΣ που θα αναπτυχθεί και θα διαμοιραστεί στα υπόλοιπα Ιδρύματα, αν όχι το ίδιο, ίσως κάποιο άλλο.

Ο κ. Καλιακούδας, στέλεχος του ΓΠΑ ΔιΠαΕ (πρώην ΤΕΙ Θεσσαλονίκης), απάντησε αντί του κ. Μίνου στα ερωτήματα της κ. Γαβριηλίδου: 1. Οι συμβάσεις εξακολουθούν και

υπογράφονται με φυσική υπογραφή, 2. Στο τέλος ο/η ασκούμενος/η μαζί με το απογραφικό δελτίο εξόδου πραγματοποιεί και μία ηλεκτρονική αξιολόγηση.

Σε ερώτηση της κ. Γαβριηλίδου για το πόσοι υπογράφουν το συμφωνητικό συνεργασίας/σύμβαση, ο κ. Καλιακούδας ανέφερε ότι στο δικό τους Ίδρυμα υπογράφουν πέντε: ο φοιτητής, ο Φορέας, ο Πρόεδρος του ΕΛΚΕ, ο Ιδρυματικά Υπεύθυνος και ο/η Επιστημονικά Υπεύθυνος/η. Στο σημείο αυτό, παρενέβη η κ. Βοτσίνου από την ΕΥΔ και ανέφερε ότι τα συμφωνητικά συνεργασίας θα πρέπει να έχουν τουλάχιστον τρεις υπογραφές: του φοιτητή, του Φορέα Υποδοχής και του Δικαιούχου, δηλαδή του Προέδρου του ΕΛΚΕ.

4^ο Θέμα:

Πρόγραμμα Πρακτικής Άσκησης Α.Π.Θ. 2014 –2020: Αποτίμηση –Προτάσεις.

Εισηγητής:

Καθ. Αντώνιος Κορωναίος, Ιδρυματικά Υπεύθυνος ΠΑ ΑΠΘ, Υπεύθυνος Οριζόντιας Δράσης Γραφείων ΠΑ

Ο κ. Κορωναίος ξεκίνησε την εισήγησή του με μία καταγραφή των θετικών βημάτων που έχουν γίνει έως σήμερα: 1. τη θεσμοθέτηση της ΠΑ εντός των Ιδρυμάτων με ενιαία χαρακτηριστικά (π.χ. κωδικός μαθήματος, ECTS, επιστημονικά υπεύθυνοι), 2. τη δημιουργία ενιαίου Γραφείου ΠΑ με διπλό όφελος, τη μείωση των λειτουργικών εξόδων (για το ΑΠΘ στο ύψος του 30%), αλλά και τις ενιαίες διαδικασίες και την εύκολη παρακολούθηση του φυσικού αντικείμενου, και τέλος, 3. την κατανομή του Π/Υ μεταξύ των Ιδρυμάτων πιο αξιοκρατικά σε σχέση με τις προηγούμενες προσκλήσεις.

Στη συνέχεια κατέγραψε τα προβλήματα που συνάντησε η υλοποίηση του προγράμματος της ΠΑ:

1. Κλείδα κατανομής κατά τα δύο πρώτα χρόνια για τα Ιδρύματα της Αθήνας.
2. Απογραφικά Δελτία Εισόδου-Εξόδου.
3. Κατάργηση εποπτείας που αποτελεί υφιστάμενο πρόβλημα: συγκεκριμένα καθώς η πρόσκληση δεν προέβλεπε την αμοιβή των εποπτών μελών ΔΕΠ και η ΥΠΑΣΥΔ απαγόρευε την κάλυψη μετακινήσεων σε μέλη ΔΕΠ με μηδενική σύμβαση, το αποτέλεσμα ήταν τα μέλη ΔΕΠ να μπορούν να ασκήσουν εποπτεία στους φοιτητές μόνο μέσω ηλεκτρονικής και τηλεφωνικής επικοινωνίας ή το έργο της εποπτείας να αναλαμβάνει εξ ολοκλήρου ο Επιστημονικά Υπεύθυνος. Έτσι η κατάργηση της εποπτείας συνιστά υποβάθμιση της ποιότητας της ΠΑ.
4. Ποσοστό Δημόσιων και Ιδιωτικών Φορέων Υποδοχής: Η αρχική θέση της ΕΥΔ ήταν ότι ως Ιδιωτικοί νοούνται οι Φορείς που είναι εκτός Ιδρύματος, ενώ το 2017 γίνεται για πρώτη φορά αναφορά σε υποχρέωση των Ιδρυμάτων για τήρηση συγκεκριμένου ποσοστού θέσεων μεταξύ Δημόσιων και Ιδιωτικών Φορέων, όπου ως Ιδιωτικοί Φορείς νοούνται όσοι δεν αναγράφονται στο Μητρώο Φορέων Γενικής Κυβέρνησης. Το αποτέλεσμα ήταν τα Ιδρύματα να καλούνται δύο χρόνια μετά την έναρξη του προγράμματος (2017) να

- τηρήσουν ποσόστωση 45%-55% μεταξύ Δημόσιων και Ιδιωτικών Φορέων αντίστοιχα για όλο το διάστημα 2015-2022. Η ποσόστωση αυτή όμως δε λαμβάνει υπόψη την εξαιρετική δουλειά που γίνεται σε Δημόσιους Φορείς Υποδοχής. Επιπρόσθετα προκαλεί εξαιρετικό πρόβλημα στα περιφερειακά ειδικώς Ιδρύματα, που καλούνται να «ανταγωνιστούν» μεταξύ τους για περιορισμένο αριθμό θέσεων. Πέραν της ποιότητας που προσφέρουν πολλοί Δημόσιοι Φορείς, προσφέρουν και πλήθος θέσεων, δυνατότητα που δεν έχει ο ιδιωτικός τομέας.
5. Κριτήρια Επιλογής – Επιτροπές Αξιολόγησης-Ενστάσεων: Το ζήτημα των κριτηρίων επιλογής των φοιτητών τέθηκε στη 13^η Συνάντηση του Δικτύου, ενώ τον Μάρτιο του 2017 η ΕΥΔ απέστειλε έγγραφο με προτεινόμενες διαδικασίες. Με τον τρόπο αυτό καταργείται ο ουσιαστικός ρόλος του ΕΥ που η ΓΣ του κάθε Τμήματος έχει ορίσει ως υπεύθυνο, ο οποίος κρίνεται ότι δεν είναι ικανός να επιλέξει τους φοιτητές/τριες που θα ασκηθούν. Παράλληλα τίθεται το ζήτημα αν η ΠΑ τελικά είναι μάθημα ή εργασία, καθώς σε κανένα μάθημα δεν υπάρχουν κριτήρια επιλογής και οι φοιτητές/τριες είναι ελεύθεροι/ες να επιλέξουν όποιο μάθημα επιθυμούν. Επιπρόσθετα, το έγγραφο της ΕΥΔ δεν όριζε ούτε ποσότητα ικανοποιητικών κριτηρίων, ούτε κριτήρια για τη σύνθεση των επιτροπών με αποτέλεσμα σε ελέγχους τα Ιδρύματα να εγκαινιάζονται για τα κριτήρια που έθεσαν και τη σύνθεση των επιτροπών.
  6. Έκδοση πρόσκλησης – Τροποποίηση: Τα έτη 2015-16 και 2016-17 υπήρξε έκδοση και τροποποίηση της πρόσκλησης ανά έτος, γεγονός που δημιούργησε προβλήματα με τις προσκλήσεις προσωπικού και την έναρξη των διαδικασιών. Η πρόσκληση του 2018 ήταν για τέσσερα έτη με την απαίτηση όμως πίνακα ετήσιας κατανομής του Π/Υ ανά έτος που δεν θα έπρεπε να ξεπεραστεί, ενώ ταυτόχρονα απαιτείται η δημιουργία εντύπου ανάλυσης κόστους με καταγραφή θέσεων ανά Τμήμα, με αποτέλεσμα για τη μεταφορά θέσεων μεταξύ τμημάτων να απαιτείται επικαιροποίηση ή τροποποίηση. Η πρακτική αυτή προκάλεσε μεγάλη καθυστέρηση στη διαχείριση των θέσεων και μείωση του ρυθμού απορρόφησης.
  7. Πληροφοριακό Σύστημα ΑΤΛΑΣ: Η υποχρεωτική χρήση του αφορούσε την περίοδο 2013-2015 κατά την οποία χρηματοδοτήθηκε και αναπτύχθηκε. Από το 2015 το σύστημα δεν αναπτύσσεται πλέον με αποτέλεσμα να καθίσταται δυσχερής η επικοινωνία τόσο των Ιδρυμάτων όσο και των Φορέων Υποδοχής, ενώ ταυτόχρονα η χρήση του είναι αναπόφευκτη καθώς: 1. οι ΦΥ έχουν εξοικειωθεί με αυτό και όλα τα Ιδρύματα είναι πλέον διασυνδεδεμένα μαζί του, 2. η ΕΥΔ απαιτεί τη χρήση του καθώς δεν θεωρεί επιλέξιμη δαπάνη θέση που δεν εμφανίζεται στο ΑΤΛΑΣ (αν και στις προσκλήσεις από το 2015 κι έπειτα η υποχρεωτική του χρήση δεν αναφέρεται).
  8. Πληροφοριακό Σύστημα ΕΡΓΑΝΗ: Το 2019 έγινε υποχρεωτική η δήλωση των φοιτητών/τριων στο ΕΡΓΑΝΗ από τους ΦΥ. Η ΕΥΔ ζήτησε από τους Δικαιούχους ακόμη και αναδρομικά τη συλλογή εντύπων Ε3.5 (αν και τα Ιδρύματα ως Δικαιούχοι εκ του νόμου δεν φέρουν καμία υποχρέωση ως προς το ΕΡΓΑΝΗ), με τη μη συλλογή του να αποτελεί λόγο μη επιλεξιμότητας δαπανών. Οι επιπτώσεις της υποχρέωσης αυτής ήταν: να αυξηθεί ο όγκος γραφειοκρατίας και να μειωθούν θέσεις από τους ΦΥ που δεν επιθυμούσαν να εφαρμόσουν αυτή τη διαδικασία.
  9. ΠΑ και COVID -19: η αναστολή της δια ζώσης ΠΑ οδήγησε στη μείωση της απορρόφησης και οι ΕΛΚΕ αναγκάστηκαν να επωμιστούν δαπάνες του ΙΚΑ για τις ΠΑ που δεν ολοκληρώθηκαν λόγω αναστολής. Παράλληλα η ΕΥΔ δεν ανέλαβε καμία πρωτοβουλία

να λυθούν τα προβλήματα που προέκυψαν (ποσόστωση Δημόσιων-Ιδιωτικών Φορέων, πάγιες δαπάνες κ.λπ.).

Συνοψίζοντας τα προβλήματα αυτά ο κ. Κορωνάιος παρατήρησε ότι οι δείκτες ελέγχουν μόνο την ποσότητα και όχι την ποιότητα, ενώ η συνεχιζόμενη αύξηση της γραφειοκρατίας έχει αυξήσει τον όγκο δουλειάς, χωρίς παράλληλα τα Ιδρύματα να έχουν δυνατότητα περαιτέρω στελέχωσης των Γραφείων ΠΑ. Ταυτόχρονα το γεγονός ότι οι διαδικασίες αλλάζουν συνέχεια οδηγεί πολλά τμήματα και φοιτητές/τριες να αποχωρούν από το πρόγραμμα και ΦΥ να αρνούνται να συμμετάσχουν.

Στη συνέχεια έθεσε τα εξής ερωτήματα για την παρούσα πρόσκληση:

1. Για ποιον λόγο συνεχίζει να αποτελεί απαίτηση η υποχρεωτική χρήση του Συστήματος ΑΤΛΑΣ, αφού δεν χρηματοδοτείται η περαιτέρω ανάπτυξή του;
2. Τι ενέργειες έγιναν από την ΕΥΔ για το θέμα της εποπτείας;
3. Για ποιον λόγο η ΠΑ αντιμετωπίζεται ως πρόσληψη προσωπικού και όχι ως μάθημα;
4. Από πού απορρέει η υποχρέωση των ΕΛΚΕ και των ΓΠΑ να συλλέγουν το έντυπο του ΕΡΓΑΝΗ για να αποτελέσει επιλέξιμη δαπάνη η αμοιβή των φοιτητών/τριών;
5. Έχουν γίνει ενέργειες από την ΕΥΔ για την αύξηση της απορρόφησης που θα μειωθεί λόγω πανδημίας;
6. Τι θα γίνει με την ποσόστωση Δημόσιων-Ιδιωτικών ΦΥ; Θα μειωθεί το απαιτούμενο ποσοστό σε Ιδιωτικούς ΦΥ από 55% σε 45% στην παρούσα πρόσκληση;
7. Τι θα γίνει με τις πάγιες λειτουργικές δαπάνες που λόγω πανδημίας δεν τηρούν την αναλογία με τις λοιπές δαπάνες;
8. Τι θα γίνει με τις δαπάνες που έχουν επωμιστεί οι ΕΛΚΕ για την πληρωμή ΙΚΑ των ΠΑ που δεν ολοκληρώθηκαν λόγω COVID-19;
9. Τι ενέργειες έχουν γίνει από την ΕΥΔ για τη μείωση της γραφειοκρατίας;

Τέλος, κατέθεσε εννέα προτάσεις για την επόμενη πρόσκληση τις οποίες έθεσε προς ψήφιση από τα μέλη του Δικτύου ώστε να συμπεριληφθούν στις αποφάσεις:

1. Να μην ελέγχεται η χρήση του ΠΣ ΑΤΛΑΣ καθώς υπάρχουν ΦΥ που δεν θέλουν να το χρησιμοποιούν, ωστόσο να χρηματοδοτηθεί η ανάπτυξή του και η διασύνδεσή του με το ΠΣ ΕΡΓΑΝΗ.
2. Να προβλέπεται μικρή αποζημίωση των εποπτών-μελών ΔΕΠ, ώστε να καταστεί εφικτή η κάλυψη των μετακινήσεών τους για την άσκηση του έργου τους.
3. Να χρησιμοποιηθεί ως δείκτης το ποσοστό Δημόσιων/Ιδιωτικών ΦΥ και όχι το ποσοστό θέσεων.
4. Να καταργηθεί η υποχρεωτικότητα συλλογής του εντύπου Ε3.5 από τα Ιδρύματα.
5. Να περιληφθούν εξ αρχής όλες οι διαδικασίες που ακολουθούν τα Ιδρύματα και τα έντυπα που πρέπει να χρησιμοποιούν, τα οποία να είναι κοινά για όλους.
6. Να είναι γνωστές εξ αρχής οι διαδικασίες και οι όροι της πρόσκλησης και να μη ζητούνται εκ των υστέρων με την απειλή μη επιλέξιμης δαπάνης.
7. Να βγει συνολικά η πρόσκληση για όλα τα έτη και όχι να τροποποιείται κάθε χρόνο.
8. Να δίνεται η ευχέρεια στα Ιδρύματα για μεταφορά θέσεων μεταξύ τμημάτων, χωρίς τη χρονοβόρα διαδικασία της επικαιροποίησης ή τροποποίησης.

9. Να σταματήσει να θεωρείται η ΠΑ πρόσληψη προσωπικού, αλλά να αντιμετωπίζεται ως μάθημα.

Στη συνέχεια πήραν τον λόγο τα στελέχη της ΕΥΔ κ.κ. Μανιατάκου και Βοταίνου προκειμένου να απαντήσουν στα ερωτήματα και ζητήματα που έθεσε ο κ. Κορωναίος. Αρχικά συμφώνησαν ότι η δημιουργία των ενιαίων ΓΠΑ ήταν επωφελής για τα Ιδρύματα και την υλοποίηση του έργου. Σημείωσε ότι ως προς τα παλαιότερα προβλήματα που δημιούργησαν η κλείδα κατανομής και τα απαιτούμενα microdata, αυτά ήταν μέρος της έγκρισης του επιχειρησιακού προγράμματος από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και είναι ζητήματα που αφορούν όλα τα προγράμματα, όχι μόνο την ΠΑ.

Ως προς την αμοιβή των εποπτών, αυτή καταργήθηκε με απόφαση Ειδικού Γραμματέα όταν σε ευρωπαϊκό έλεγχο σε ΤΕΙ το 2016 καταλογίστηκαν οι αμοιβές των εποπτών/τριών ΤΕΙ, καθώς η εποπτεία για τα ΤΕΙ ήταν συμβατική υποχρέωση των μελών ΔΕΠ. Καθώς η επόμενη πρόσκληση ήταν ενιαία για Πανεπιστήμια και ΤΕΙ και αν και για τα μέλη ΔΕΠ των ΑΕΙ η εποπτεία δεν αποτελούσε συμβατική υποχρέωσή τους, η απόφαση ήταν η οριζόντια κατάργηση της αμοιβής. Στο σημερινό πλαίσιο όπου υπάρχουν μόνο Πανεπιστήμια, η ΕΥΔ θα εισηγηθεί την αμοιβή των εποπτών/τριών – μελών ΔΕΠ, εφόσον η εποπτεία δεν αποτελεί συμβατική υποχρέωσή τους.

Ως προς την ποσόστωση Δημόσιων/Ιδιωτικών ΦΥ υπογραμμίστηκε ότι ήταν απαίτηση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και το ποσοστό αρχικά ήταν 30%-70% και κατόπιν διαπραγματεύσεων προέκυψε το 45%-55%. Μέχρι και το 2019 ο στόχος αυτός επετεύχθη. Λόγω των ειδικών συνθηκών που έχουν προκύψει πλέον με την πανδημία, η ΕΥΔ είναι ήδη σε διαβούλευση με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή για την απαλλαγή από τον στόχο αυτό, ενώ το Δίκτυο θα πρέπει να καταθέσει πρόταση προς το ΕΠΑνΕΚ για την αναθεώρηση που θα πραγματοποιηθεί το φθινόπωρο.

Σε ό,τι αφορά τα κριτήρια επιλογής φοιτητών/τριών και τις Επιτροπές (αξιολόγησης/επιλογής, ενστάσεων), η θέση της ΕΥΔ είναι ότι αν και η ΠΑ είναι μάθημα, από τη στιγμή που οι ωφελούμενοι/ες αμείβονται και οι υποψήφιοι/ες συμμετέχοντες/ουσες είναι περισσότεροι/ες από τις θέσεις ΠΑ που παρέχονται, θα πρέπει να υπάρχουν κριτήρια που να εξασφαλίζουν τη διαφάνεια και έτσι αυτόματα εντάσσεται στις διαδικασίες που θέτει το συγχρηματοδοτούμενο (Επιτροπές Αξιολόγησης και Ενστάσεων). Ως προς το Φυσικό Αντικείμενο η ΠΑ είναι μάθημα και είναι ευθύνη του μέλους ΔΕΠ να αξιολογήσει τους φοιτητές/τριες χωρίς καμία εμπλοκή της ΕΥΔ. Σε ένσταση του κ. Κορωναίου ότι υπάρχουν τμήματα με λίγα μέλη ΔΕΠ που δεν είναι δυνατό να απασχολούν έως και τα μισά ή και όλα τα μέλη για τη στελέχωση των Επιτροπών, αλλά και το ότι όλοι οι κανόνες πρέπει να είναι εξ αρχής καταγεγραμμένοι, η ΕΥΔ απάντησε ότι καμία πρόσκληση δεν μπορεί να περιλαμβάνει τόσες λεπτομέρειες, αλλά και ότι ο φόρτος εργασίας για τα μέλη ΔΕΠ των Επιτροπών μειώνεται με την καταγραφή αντικειμενικών ποσοτικών κριτηρίων.

Επίσης, διευκρινίστηκε ότι η μεταφορά θέσεων μεταξύ Τμημάτων εντός του Ιδρύματος γίνεται αποδεκτή κατόπιν αιτήματος με ένα απλό email εφόσον δεν αλλάζουν οι δείκτες και τα ποσά και η αλλαγή ενσωματώνεται στην επόμενη τροποποίηση, αλλά και ακόμα και με αλλαγή δείκτη και αυτή μπορεί να γίνει στην επόμενη τροποποίηση. Ως προς τη

διασύνδεση του ΠΣ ΑΤΛΑΣ με το ΕΡΓΑΝΗ, η ΕΥΔ εξέφρασε τη συμφωνία της. Υπογράμμισε δε ότι το ΠΣ ΑΤΛΑΣ είναι πολύ σημαντική πλατφόρμα και σύμφωνα με την ΕΔΕΛ εξασφαλίζει την διαφάνεια, και θεωρεί ότι θα πρέπει να συνεχίσει να χρηματοδοτείται. Τέλος, ως προς τη δήλωση των φοιτητών/τριών στο ΕΡΓΑΝΗ, η ΕΥΔ δήλωσε ότι είναι θέμα του Υπ. Εργασίας, ότι έχουν γίνει προσπάθειες να εξαιρεθούν οι φοιτητές, αλλά αυτό έχει αποκλειστεί, προφανώς και γιατί το Υπουργείο επιθυμεί να εμφανίζει υψηλούς δείκτες απασχόλησης. Η υποχρέωση συλλογής του εντύπου Ε3.5 πηγάζει από το γεγονός ότι το συμφωνητικό υπογράφεται μεταξύ τριών μερών και για να είναι επιλέξιμη η δαπάνη θα πρέπει να αποδεικνύεται ότι ο ΦΥ τηρεί τις ως προς τον νόμο υποχρεώσεις του. Η διασύνδεση των δύο συστημάτων όμως θα δώσει τη λύση.

Στο σημείο αυτό ο κ. Πανταζής σε παρέμβασή του δήλωσε ότι το Δίκτυο και η ΕΥΔ είναι συνοδοιπόροι, ότι τα προβλήματα που κατέγραψε ο κ. Κορωνάιος είναι αυτά που ταλανίζουν όλα τα Ιδρύματα και ότι οι θέσεις της ΕΥΔ λειτουργούν υπέρ της ενδυνάμωσης της ΠΑ και της αποφυγής δυσάρεστων εκπλήξεων σε ανώτερους ελέγχους. Σε αυτό το πνεύμα, κατέθεσε πρόταση προς το Προεδρείο της 20^{ης} Συνάντησης για τη σύνταξη οδηγού διαχείρισης με τη συνδρομή της ΕΥΔ, πριν την δημοσίευση της νέας πρόσκλησης με στόχο την επίλυση των προβλημάτων πριν τη δημιουργία τους.

Ο κ. Κουλούρης στη σύντομη τοποθέτησή του είπε ότι σύμφωνα με εμπειρία του σε διάφορες θέσεις στο πρόγραμμα της ΠΑ από 2010, η εισήγηση του κ. Κορωνάιου τον βρίσκει σύμφωνο, καθώς συνοψίζει όλα τα προβλήματα που έχουν προκύψει. Συμφώνησε, επίσης, με τα θέματα που έθεσε ο κ. Πανταζής, δηλώνοντας ότι οι διαδικασίες πρέπει να είναι κοινές για όλα τα Ιδρύματα, καταγεγραμμένες και ευέλικτες. Σημείωσε ότι σε πολλά Τμήματα δεν υπάρχουν αρκετά μέλη ΔΕΠ για να στελεχώσουν τις επιτροπές με τους αναπληρωματικούς τους (απαίτηση που προέκυψε στην πορεία του έργου) και ότι τέτοιου είδους οδηγίες θα πρέπει να είναι σαφείς εξ αρχής ώστε να βελτιώνεται η πρόοδος του έργου. Τέλος, κατέθεσε την εμπειρία του ΠΑΔΑ ότι η διαδικασία επιλογής και τοποθέτησης έτσι όπως έχει εξελιχθεί είναι χρονοβόρα, αυξάνει τη γραφειοκρατία και τελικά αναστέλλει την ομαλή υλοποίηση του έργου.

Ο κ. Ταουσάνιδης στην τοποθέτησή του εντόπισε την πηγή των προβλημάτων στο θεσμικό πλαίσιο της ΠΑ που δεν είναι ξεκάθαρο. Η ΥΑ του 1985, δηλαδή το θεσμικό πλαίσιο της ΠΑ των ΤΕΙ, όριζε την ΠΑ ως καθοδηγούμενη (από επόπτες/τριες), διαχωρίζοντάς την από τα μαθήματα. Από τη στιγμή λοιπόν που δεν θεωρείται μάθημα, μπορούν να μπου κριτήρια επιλογής ή οι φοιτητές/τριες να δηλώνονται στο ΕΡΓΑΝΗ εφόσον αντιμετωπίζονται ως εργαζόμενοι/ες. Αν το θεσμικό πλαίσιο που διαπνέει την ΠΑ που γίνεται μέσω ΕΣΠΑ γίνει ξεκάθαρο, αυτόματα θα λυθούν όλα τα προβλήματα και θα πάψει η υβριδική κατάσταση της ΠΑ που είναι σήμερα εν μέρει μάθημα και εν μέρει εργασία. Τέλος, σημείωσε ότι ο ΣΕΒ σε ημερίδα που διοργανώνει ζητά να ξεκαθαρίσει το νομοθετικό καθεστώς της ΠΑ και εξέφρασε την αντίθεση του στο διαχωρισμό των προσφερόμενων θέσεων μεταξύ δημόσιων και ιδιωτικών φορέων.

Η κ. Μαύρη ως προς το ζήτημα των επιτροπών είπε ότι η θεσμοθέτηση της ΠΑ βοήθησε στο να ξεκαθαρίσει αν η ΠΑ είναι μάθημα ή παράλληλη δραστηριότητα κάθε Τμήματος και ότι η ΠΑ έχει χαρακτηριστικά και των δύο. Πρόσθεσε ότι η αντιστοιχισμο φοιτητών/τριών-φορέων επικυρώνεται από τη ΓΣ του κάθε Τμήματος, που είναι και το ανώτερο όργανο και ότι

εφόσον προκύψει πρόβλημα θα μπορούσε στη συνέχεια να οριστεί επιτροπή ενστάσεων για να εξετάσει το συγκεκριμένο πρόβλημα, ζητώντας να μην χαθούμε μέσα σε πολλές επιτροπές.

Ο κ. Παπάζογλου στην τοποθέτησή του συμφώνησε στη δημιουργία ενός οδηγού από την οριζόντια δράση ή από μία επιτροπή, που θα θέσει όρια και κανόνες και θα δημιουργήσει ένα πλαίσιο υλοποίησης της ΠΑ. Αναγνώρισε ότι τα προβλήματα προέρχονται από τον χρηματοδότη και ολοκλήρωσε λέγοντας ότι η δημιουργία και υιοθέτηση ενός κοινού πλαισίου θα κατοχυρώσει τη σταθερότητα στην υλοποίηση.

Η κ. Γιαννακούλια Μαίρη, Αναπληρώτρια Καθηγήτρια, ΙΥ Πρακτικής Άσκησης του Χαροκόπειου Πανεπιστημίου συμφώνησε με την κ. Μαύρη ως προς το ζήτημα των Επιτροπών και σημείωσε ότι για στα μικρά Πανεπιστήμια που έχουν μικρούς ΕΛΚΕ και ΓΠΑ, η κατάσταση είναι ακόμη πιο δυσχερής, γεγονός που οδηγεί σε μειωμένη απορροφησιμότητα. Ταυτόχρονα, τόνισε για ακόμη μία φορά την ανάγκη κατάργησης της συλλογής του Ε3.5 από τα Γραφεία Πρακτικής Άσκησης.

Η κ. Γαβριηλίδου ως προς το ζήτημα του αν η ΠΑ είναι μάθημα ή απασχόληση είπε ότι η ΜΟΔΙΠ θεωρεί την ΠΑ ως μάθημα ανάπτυξης δεξιοτήτων. Στο πλαίσιο αυτό και καθώς η σημερινή συζήτηση εντάσσεται στις διαδικασίες διασφάλισης ποιότητας, πρέπει να εφαρμοστούν όπως και στα υπόλοιπα μαθήματα του προγράμματος σπουδών οι αρχές της φοιτητοκεντρικής μάθησης, όπου βασική αρχή είναι ότι οι φοιτητές παίρνουν τα ECTS και εκτός πανεπιστημιακής αίθουσας. Ταυτόχρονα οι επιτροπές που ζητάει η ΕΥΔ και που εξασφαλίζουν τη διαφάνεια επίσης εντάσσονται στο πλαίσιο διασφάλισης ποιότητας. Έτσι θεωρεί ότι οι δύο αυτές συνθήκες δεν είναι αντικρουόμενες και ότι αυτές οι αρχές τηρούνται στο πλαίσιο των εγχειριδίων ποιότητας του κάθε Τμήματος. Για το ζήτημα της υποστελέχωσης πολλών Τμημάτων και της αδυναμίας τους να καταρτίσουν επιτροπές, κατέθεσε ως καλή πρακτική τη συμμετοχή και φοιτητών που είναι οι άμεσα ενδιαφερόμενοι και τους δίνει την ευκαιρία να εξασκηθούν και στο λεγόμενο “citizenship”.

Η κ. Μιχαήλ Δόμνα, Καθηγήτρια, ΙΥ Πρακτικής Άσκησης του Πανεπιστημίου Δυτικής Μακεδονίας συμφώνησε με την τοποθέτηση της κ. Γαβριηλίδου και εντόπισε τα προβλήματα στο διαχειριστικό κομμάτι και την έλλειψη κοινού πλαισίου. Τέλος, συμφώνησε με τη συγγραφή ενός οδηγού διαχείρισης.

Η κ. Βαγγελάτου Λουίζα, στέλεχος του ΕΛΚΕ του Πανεπιστημίου Πατρών κατέθεσε πώς ο ΕΛΚΕ Πατρών επέλυσε το πρόβλημα των επιτροπών ενστάσεων, με τη χρήση της Επιτροπής Προσφυγών του ΕΛΚΕ για όλα τα Τμήματα, δυνατότητα που δόθηκε από την ΕΥΔ. Τέλος, ζήτησε από την ΕΥΔ να ανοίξουν οι δια ζώσης ΠΑ για όσους Φορείς και Τμήματα έχουν αυτή τη στιγμή τη δυνατότητα να την υλοποιήσουν.

Ως προς τη στελέχωση των Επιτροπών, η κ. Γκεσούλη Αθηνά, επικεφαλής του ΓΠΑ του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων είπε ότι σε κάθε Τμήμα του Παν. Ιωαννίνων υπάρχει Επιτροπή Αξιολόγησης εξουσιοδοτημένη από τη ΓΣ του τμήματος, αλλά έχει συγκροτηθεί μία κοινή Επιτροπή Ενστάσεων (διαφορετική από αυτή του ΕΛΚΕ) που ελέγχει τις ενστάσεις για όλα τα Τμήματα. Αυτό γίνεται δυνατό καθώς το Παν. Ιωαννίνων βγάζει μία κοινή πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος μία φορά τον χρόνο για όλα τα Τμήματα, με κριτήρια απόλυτα ποσοτικοποιημένα, διαδικασία που μειώνει τη γραφειοκρατία.

Ο κ. Κορωναίος κλείνοντας το θέμα σημείωσε ότι οι τοποθετήσεις των στελεχών της ΕΥΔ ήταν σύμφωνες με την εισήγησή του. Καθώς επίσης πολλές από τις τοποθετήσεις των υπολοίπων μελών του Δικτύου ήταν σε πνεύμα ανάλογο με την εισήγησή του, πρότεινε οι προτάσεις που κατέθεσε, εφόσον τα μέλη του Δικτύου συμφωνούν, να συμπεριληφθούν στις αποφάσεις της Συνάντησης για την περίοδο 2022-2027. Σε ό,τι αφορά τη δημιουργία Οδηγού Διαχείρισης, συμφώνησε στη δημιουργία του, ώστε να λειτουργεί συμπληρωματικά στο κείμενο της πρόσκλησης.

5^ο Θέμα:

Αποτίμηση ικανοποίησης φοιτητών από την Πρακτική Άσκηση

Εισηγήτρια:

Καθ. Ζωή Γαβριηλίδου, Αντιπρύτανης Ακαδημαϊκών Υποθέσεων και Φοιτητικής Μέριμνας, Ιδρυματικά Υπεύθυνη ΠΑ ΔΠΘ

Η κ. Γαβριηλίδου ξεκίνησε την εισήγησή της λέγοντας ότι θα θίξει τα ποιοτικά χαρακτηριστικά της ΠΑ και θα θέσει κάποιους προβληματισμούς οι οποίοι θα μπορούσαν να συμπεριληφθούν και στην επόμενη πρόταση αν η Ολομέλεια του Δικτύου συμφωνήσει.

Στη συνέχεια έθεσε κάποιες αρχικές παραδοχές για την ΠΑ, ότι είναι μάθημα που βοηθά τους φοιτητές/τριες να συνδέσουν αυτό που μαθαίνουν στα άλλα μαθήματα, να εφαρμόσουν αυτή τη γνώση στην πράξη και μετά την επιστροφή τους στα πανεπιστημιακά έδρανα, οι φοιτητές/τριες να δώσουν μία ανατροφοδότηση με το τι κέρδισαν στο πλαίσιο της ΠΑ. Επίσης, η ΠΑ είναι ένα μάθημα ανάπτυξης δεξιοτήτων (διαπροσωπική επικοινωνία, κοινωνικές δεξιότητες, κριτική σκέψη, ικανότητα λήψης αποφάσεων, εργασία σε ομάδες, επίλυση προβλημάτων, πρακτική εφαρμογή θεωρίας), δεξιότητες που δε διδάσκονται. Η έρευνα στο τι καθιστά αποτελεσματική την ΠΑ είναι αυτή τη στιγμή πολύ περιορισμένη και τα δεδομένα είναι ποσοτικά και όχι ποιοτικά.

Η κ. Γαβριηλίδου αριθμησε τα υποτιθέμενα οφέλη της ΠΑ:

1. Απόκτηση πρώτης εργασιακής εμπειρίας σχετικής με το αντικείμενο σπουδών
2. Ενημέρωση για τις επικρατούσες τάσεις της αγοράς εργασίας
3. Αποσαφήνιση των επαγγελματικών στόχων
4. Απόκτηση πολύτιμων γνώσεων για το εκάστοτε επαγγελματικό πεδίο
5. Ανάπτυξη επαγγελματικών δεξιοτήτων
6. Ανάπτυξη επαγγελματικής συνείδησης στον χώρο εργασίας
7. Εξοικείωση με τις απαιτήσεις του εργασιακού περιβάλλοντος και τις εργασιακές σχέσεις, και
8. Επαγγελματική ένταξη στον φορέα καθώς είναι αποδεδειγμένο ότι οι φορείς προτιμούν να συνεργάζονται με άτομα που γνωρίζουν.

Αναρωτήθηκε, όμως, αν μέσα στον γραφειοκρατικό αγώνα, μήπως τελικά χάνεται η ουσία και αυτά τα υποτιθέμενα οφέλη ίσως να μην ισχύουν για τους φοιτητές/τριες, καθώς και η

εμπειρία τουλάχιστον από το τμήμα της κ. Γαβριηλίδου δείχνει ότι κάποιιοι/ες ασκούμενοι/ες φεύγουν από το Φορέα Υποδοχής χωρίς να έχουν αφήσει το αποτύπωμά τους και κάποιιοι Φορείς επίσης δεν αφήνουν κανένα αποτύπωμα στους/στις ασκούμενους/ες. Για να είναι αποτελεσματική η ΠΑ και να επιτυγχάνονται οι επιδιωκόμενοι στόχοι θα πρέπει να συντρέχουν οι εξής προϋποθέσεις:

1. Να γίνεται προετοιμασία των φοιτητών/τριών πριν την ΠΑ,
2. Να διδαχθούν οι φοιτητές/τριες στρατηγικές για την επιλογή του φορέα,
3. Να εξεταστούν οι καλές πρακτικές των φορέων, και
4. Να αναδειχθεί η ΠΑ στο βιογραφικό σημείωμα των φοιτητών/τριών.

Αναλυτικότερα, η προετοιμασία των φοιτητών/τριών για την ΠΑ περιλαμβάνει την εξοικειώσή τους στη συγγραφή επιστολών κινήτρων, το ξεκαθάρισμα των στόχων και των αναγκών τους, τη διερεύνηση των επαγγελματικών περιοχών και των αντικειμένων που τους ενδιαφέρουν, τον εντοπισμό Φορέων και Επιχειρήσεων και τη συγκέντρωση πληροφοριών για το αντικείμενό τους, τη θέση τους στην αγορά, τη δομή και οργάνωσή τους, αλλά και την παρακολούθηση networking events. Κατά το δεύτερο στάδιο οι φοιτητές/τριες πρέπει να μάθουν πώς να επιλέγουν Φορέα, να τους δοθούν τα κριτήρια και στρατηγικές επιλογής Φορέα, να λάβουν υπόψη τη φήμη και τις παροχές του Φορέα, αλλά και να κατανοήσουν ότι δεν υπάρχουν γεωγραφικοί περιορισμοί στην ΠΑ. Για την επιτυχία του σταδίου αυτού, είναι απαραίτητα τα forum ανταλλαγής εμπειριών προηγούμενων ασκούμενων, η αξιολόγηση των Φορέων από τους ασκούμενους και η αξιοποίηση της εξωπανεπιστημιακής δικτύωσης των φοιτητών/τριών. Στο τρίτο στάδιο, οι ασκούμενοι/ες θα πρέπει να εκπαιδευτούν για το πώς θα σταθούν στο Φορέα, να γίνει κατανοητό ότι η μάθηση δεν επιτυγχάνεται μέσω της παρατήρησης, αλλά ταυτόχρονα να «εκπαιδευτεί» και ο εργοδότης και να απαιτείται η ρητή εκπαίδευση των ασκούμενων, να ζητείται ανατροφοδότηση με βάση την πρόοδο τους, να ανατίθενται στους/στις ασκούμενους/ες νοητικά προκλητικά καθήκοντα. Τέλος, η δουλειά που έχει γίνει στην ΠΑ θα πρέπει να αναδειχθεί. Η ΠΑ εκτός από μάθημα είναι και μια πρώτη επαγγελματική προϋπηρεσία και οι φοιτητές/τριες θα πρέπει να μάθουν να την αναδεικνύουν στο βιογραφικό τους εξηγώντας πώς τους προετοίμασε για το επαγγελματικό τους μέλλον.

Στη συνέχεια τόνισε ότι είναι σημαντικό να βοηθηθούν οι φοιτητές/τριες να αναστοχαστούν πάνω στην ΠΑ, στις γνώσεις και δεξιότητες που αποκόμισαν και εξέφρασε αμφιβολίες για το κατά πόσο τα τυποποιημένα ερωτηματολόγια πετυχαίνουν αυτόν τον στόχο. Αναρωτήθηκε επίσης, κατά πόσο τα ίδια τα Ιδρύματα αξιοποιούν τα ερωτηματολόγια των φοιτητών/τριών και αν λειτουργούν ανατροφοδοτικά και κατάθεσε τη σκέψη ότι θα ήταν πολύ ενδιαφέρον να συγκριθούν τα ευρήματα των Πανεπιστημίων σε πανελλήνια κλίμακα, ώστε να σχεδιαστεί το επόμενο Πρόγραμμα. Τέλος, αναρωτήθηκε αν τα Ιδρύματα έχουν πραγματική εικόνα για το αποτύπωμα της ΠΑ, μια απάντηση που μπορούν να δώσουν οι ίδιοι οι φοιτητές/τριες.

Τέλος, τόνισε ότι για να γίνει αλλαγή παραδείγματος στην ΠΑ πρέπει να υπάρχει η αμέριστη υποστήριξη της πολιτικής ηγεσίας, να επέλθει σε συνεργασία με τους Φορείς αλλαγής στάσης και να εκπαιδευτούν να χρηματοδοτήσουν και οι ίδιοι προγράμματα ΠΑ,

να καλλιεργηθεί στα ίδια τα Πανεπιστήμια η κουλτούρα της ΠΑ, να γίνει συλλογή εμπειρικών δεδομένων για το αν και πώς η ΠΑ βοηθά στην εμπέδωση της θεωρητικής γνώσης, να υπάρχει ανατροφοδότηση σε όλα τα στάδια, και να αξιοποιηθεί η εμπειρία των ασκούμενων στον σχεδιασμό των Προγραμμάτων Σπουδών.

Στη συνέχεια πήρε τον λόγο ο κ. Κορωναίος και σημείωσε ότι κάποιες από τις προτάσεις της κ. Γαβριηλίδου παράγουν καινοτομία. Επιπρόσθετα, σημείωσε ότι η ΠΑ λειτουργεί ανατροφοδοτικά σε αρκετά Τμήματα, αλλά ότι η συμπλήρωση των ερωτηματολογίων από τους φοιτητές γίνεται αμέσως μετά το τέλος της ΠΑ και το αποτύπωμα στο μέλλον (π.χ. σε βάθος πενταετίας, όπως το έθεσε η κ. Γαβριηλίδου, παραμένει άγνωστο. Δεσμεύτηκε λοιπόν, να γίνει στόχος της Οριζόντιας Δράσης να γίνει μία πιλοτική έρευνα σε φοιτητές/τριες που έκαναν ΠΑ παλαιότερα, ώστε να ληφθεί ανατροφοδότηση για το αποτύπωμα της ΠΑ στο πέρασμα του χρόνου και κάλεσε όσα Ιδρύματα ενδιαφέρονται να συμμετάσχουν στην προσπάθεια αυτή.

Η κ. Ρακιτζή, στέλεχος του ΓΠΑ του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας στην τοποθέτησή της τόνισε τη σημασία καλλιέργειας κλίματος συνεργασίας μεταξύ όλων των εμπλεκομένων (φοιτητών, φορέων, ΕΥ, ΕΛΚΕ). Σε ό,τι αφορά τα ερωτηματολόγια ανατροφοδότησης, σημείωσε ότι οι φοιτητές/τριες εμφανίζονται ικανοποιημένοι από τη συνεργασία με τα ΓΠΑ και τη συμβουλευτική που παρέχεται και εξέφρασε τον προβληματισμό της για τη μειωμένη ικανοποίηση που εκφράζουν για τους ΕΥ.

Ο κ. Πανατζής στη συνέχεια συμφώνησε με την πρόταση του κ. Κορωναίου για την πιλοτική έρευνα ανατροφοδότησης και πρότεινε το Δίκτυο να εξετάσει τη δυνατότητα πραγματοποίησης συνεδρίου με αντικείμενο την ΠΑ με συμμετοχή των Φορέων που συμμετέχουν και των φοιτητών/τριών που έχουν ολοκληρώσει ή επιθυμούν να κάνουν ΠΑ.

Η κ. Γκεσούλη εκτίμησε ότι η καλύτερη διαφήμιση του Προγράμματος είναι οι ίδιοι οι ωφελούμενοι/ες που εκφράζουν την ικανοποίησή τους για την ΠΑ. Κατέθεσε ότι το ΓΠΑ του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων διενεργεί σεμινάρια συμβουλευτικής και βοηθάει έτσι τους/τις φοιτητές/τριες στην επιλογή του Φορέα για την ΠΑ τους. Επίσης, εκτίμησε ότι η αύξηση του δείκτη που αφορά τους Ιδιωτικούς Φορείς δε θα γίνει αυτόματα. Οι επιχειρήσεις ζητούν πλέον βιογραφικά και συνεντεύξεις επιλογής και τα Ιδρύματα οφείλουν να προετοιμάσουν τους φοιτητές/τριες γι' αυτή τη συνθήκη. Σε ό,τι αφορά τις αξιολογήσεις, στο Παν. Ιωαννίνων γίνονται μετά το τέλος της ΠΑ και αποστέλλονται στη ΜΟΔΙΠ και θεωρεί ότι η πληροφορία για την πορεία της ΠΑ θα πρέπει να επικοινωνείται σε πραγματικό χρόνο στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης και σε ιστολόγια.

Η κ. Υφαντίδου, ΕΥ Πρακτικής Άσκησης του Τμήματος Επιστήμης Φυσικής Αγωγής και Αθλητισμού του ΔΠΘ υπογράμμισε ότι πολλοί φοιτητές απορροφούνται από τους Φορείς μετά το πέρας της ΠΑ, ενώ η κ. Παναγιωτίδου Αγγελική, στέλεχος του ΓΠΑ από το Οικονομικό Πανεπιστήμιο Αθηνών στη σύντομη τοποθέτησή της είπε ότι το Πανεπιστήμιο της κάνει έρευνα απορρόφησης δύο έτη μετά την αποφοίτηση, όπου περιλαμβάνονται και δείκτες για την Πρακτική Άσκησης και πρόσφερε τη βοήθεια του Οικονομικού Πανεπιστημίου Αθηνών στην πιλοτική έρευνα που πρότεινε ο κ. Κορωναίος.

6^ο Θέμα:

Ενημέρωση για την Οριζόντια Δράση και το θεσμικό πλαίσιο ΠΑ στα Πανεπιστήμια

Εισηγητής:

Καθηγητής Αντώνιος Κορωναίος, Ιδρυματικά Υπεύθυνος ΠΑ ΑΠΘ

Ο κ. Κορωναίος στην εισήγησή του έκανε μια αναδρομή στις ενέργειες που έχουν γίνει για την Οριζόντια Δράση, με εκκίνηση τη συνάντηση με την ΕΥΔ τον 12/2019 με την αποδοχή της πρότασης για την Οριζόντια Δράση και την έναρξη των διαδικασιών. Το επόμενο βήμα ήταν έναν χρόνο μετά με την ένταξη της Οριζόντιας Δράσης ως νέο Υποέργο στο Έργο που υλοποιεί το ΑΠΘ (και όχι ως νέο έργο όπως ήταν ο αρχικός σχεδιασμός) και στη συνέχεια ξεκίνησαν οι διαδικασίες στελέχωσης του Γραφείου. Φτάνοντας στο σήμερα η στελέχωση βρίσκεται στην τελική φάση και αναμένεται η υπογραφή των συμβάσεων.

Η Οριζόντια Δράση όμως έχει ήδη προβεί σε κάποιες ενέργειες (κατάρτιση καταλόγου ΓΠΑ και ΙΥ με τα στοιχεία επικοινωνίας τους και διαμερισμός σε όλους, δημιουργία ιστοσελίδας με διαβαθμισμένη χρήση όπου έχουν αναρτηθεί όλα τα πρακτικά και αποφάσεις των 19 συναντήσεων, αλλά και τα ΦΕΚ που αφορούν την ΠΑ που σχετίζονται με την πανδημία και τις αναστολές, δημιουργία λογαριασμών για τους ΙΥ και το προσωπικό των ΓΠΑ, δημιουργία εγχειριδίου χρήσης σε πιλοτικό επίπεδο). Τα επόμενα βήματα είναι η κατάρτιση του Οδηγού ΠΑ, η πλήρης ανάπτυξη της ιστοσελίδας, η χρήση του forum που προς το παρόν είναι ανενεργό, η ανάρτηση εντύπων από τα Ιδρύματα που μπορούν να χρησιμοποιηθούν από άλλα Ιδρύματα. Η Οριζόντια Δράση επίσης θα αναλάβει την οικονομική κάλυψη οργάνωσης συναντήσεων στα μικρά Ιδρύματα που θέλουν να αναλάβουν επόμενες συναντήσεις, αλλά δεν διαθέτουν μεγάλο προϋπολογισμό, θα συντάσσει και θα αναρτά τα πρακτικά και τις αποφάσεις των επόμενων συναντήσεων και θα εγκαθιδρύσει επικοινωνία με τον επιχειρηματικό κόσμο για περαιτέρω δικτύωση. Περαιτέρω δράσεις μπορούν επίσης να αναληφθούν στην επόμενη προγραμματική περίοδο.

Τέλος, ως προς το θεσμικό πλαίσιο σημείωσε ότι το τελικό κείμενο έγινε ήδη αποδεκτό από τη 12^η Συνάντηση των ΓΠΑ στην Καβάλα, όταν ήταν Υφυπουργός Παιδείας και Θρησκευμάτων η κ. Σία Αναγνωστοπούλου, που όμως δεν προχώρησε λόγω της αποχώρησής της από το Υπουργείο. Μετά από μία σειρά προσπαθειών επικοινωνίας και παρουσίασης στους κκ. Παντή, Αγγελόπουλο, Διγαλάκη, η τελευταία παρουσίαση έγινε τελικά τον Ιανουάριο 2021 στον Υφυπουργό κ. Συρίγο. Επιπλέον, πραγματοποιήθηκε παρουσίαση και συζήτηση και με τον Γ.Γ. Ανώτατης Παιδείας, κ. Δημητρόπουλο στις 29/3/2021, ο οποίος και δεσμεύτηκε ότι θα περιληφθεί στον νέο νόμο πλαίσιο για την ανώτατη παιδεία. Το θέμα είναι εξαιρετικά επείγον, καθώς Φορείς που είχαν συνηθίσει να δουλεύουν στο πλαίσιο του θεσμικού πλαισίου που ίσχυε για τα ΤΕΙ, τώρα εμφανίζονται διστακτικοί. Επιπρόσθετα, ο κ. Κορωναίος θα θέσει το ζήτημα στη Συνάντηση Αντιπρυτάνεων Φοιτητικών Θεμάτων όπου κλήθηκε να συμμετάσχει στις 21/4/2021, αλλά και στην 27^η Σύνοδο Αντιπρυτάνεων υποστηριχθεί η κατατεθεί πρόταση και από την κ. Γαβριηλίδου που είναι Αντιπρύτανης Ακαδημαϊκών Υποθέσεων και Φοιτητικής Μέριμνας του ΔΠΘ και συμμετέχει στη Σύνοδο, ώστε να ληφθεί απόφαση.

Στη συνέχεια πήρε τον λόγο ο κ. Μίνος και μίλησε για τη συνάντηση που είχαν κάνει μαζί με τον κ. Κορωναίο και την κ. Παπαγεωργίου (ΓΠΑ ΑΠΘ) με τον προηγούμενο υφυπουργό κ. Διγαλάκη. Η σκέψη τότε του κ. Διγαλάκη ήταν να ενσωματωθεί το θεσμικό πλαίσιο της ΠΑ στους οργανισμούς, κάτι στο οποίο οι ίδιοι είχαν αντιδράσει και υποστήριξε ότι αν το υπουργείο εξακολουθεί να προσανατολίζεται προς την ίδια κατεύθυνση εξηγεί και γιατί δεν έχει γίνει κάποια ενέργεια ως σήμερα. Αν όντως περάσει στον επόμενο νόμο πλαίσιο στους οργανισμούς, θα υπάρξει σοβαρό πρόβλημα, καθώς δεν θα υπάρχει ενιαίο πλαίσιο υλοποίησης της ΠΑ μεταξύ των Ιδρυμάτων. Η κ. Παπαγεωργίου, που συμμετείχε σε εκείνη τη συνάντηση, συμπλήρωσε ότι επιπλέον το πρόβλημα ήταν ότι θα δημιουργούνταν θέμα με το Υπουργείο Εργασίας, εφόσον εμπλέκονται και θέματα ασφάλισης. Τέλος, ο κ. Κορωναίος εξέφρασε την ελπίδα ότι το θέμα περί οργανισμών ήταν σκέψη του πρώην υφυπουργού, καθώς ο Γ.Γ. στην τελευταία επικοινωνία μίλησε γενικά για νόμο-πλαίσιο και όχι συγκεκριμένα για οργανισμούς.

Ο κ. Πανταζής στη συνέχεια, που συμμετείχε στη συνάντηση με τον Γ.Γ. κ. Δημητρόπουλο, πρόσθεσε ότι θεωρεί ότι το υπουργείο κατανοεί την ανάγκη της θεσμοθέτησης για τη λειτουργία της ΠΑ και εξέφρασε την εκτίμηση ότι αυτό που μπορεί να γίνει από το Δίκτυο είναι να παρακολουθήσει στενά τη διαδικασία και πρότεινε οι ΙΥ να ενημερώσουν τους Πρυτάνεις, ώστε η Σύνοδος των Πρυτάνεων να αναμοχλεύσει το θέμα, αφού είναι και μία δράση που δεν επιβαρύνει οικονομικά το Υπουργείο αλλά και βάζει μία τάξη στην ΠΑ.

Τέλος, τέθηκε ένα ερώτημα εκτός ημερησίας διάταξης που αφορούσε το πρόβλημα που προέκυψε με τους εργαζόμενους φοιτητές που έκαναν παράλληλα ΠΑ και που μπήκαν σε αναστολή στην εργασία τους, στους οποίους δε δινόταν το επίδομα αναστολής, λόγω ενεργής ΠΑ που επίσης έχει μπει σε αναστολή. Η κ. Παπαγεωργίου απάντησε ότι η μόνη λύση που έχει βρεθεί είναι να προχωρήσει ο Φορέας Υποδοχής σε παύση του φοιτητή στο ΕΡΓΑΝΗ και να επανεγγραφεί όταν αρχίσει η ΠΑ, ώστε αυτό το διάστημα να μπορούν να παίρνουν το επίδομα.

Με το πέρας της 20^{ης} Συνάντησης ορίστηκε ως διοργανωτής της 22^{ης} Συνάντησης του Δικτύου, το Πανεπιστήμιο Κρήτης.

Μετά το πέρας των τοποθετήσεων, οι ΙΥ κατέληξαν αποφάσεις. Το κείμενο των αποφάσεων υπάρχει σε ξεχωριστό αρχείο.

Ιδρύματα που Συμμετείχαν στην 20η Συνάντηση

1. Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών
2. Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης
3. Εθνικό Μετσόβειο Πολυτεχνείο
4. Πανεπιστήμιο Πατρών
5. Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης
6. Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων
7. Γεωπονικό Πανεπιστήμιο Αθηνών
8. Ανωτάτη Σχολή Καλών Τεχνών
9. Πανεπιστήμιο Μακεδονίας
10. Πανεπιστήμιο Αιγαίου
11. Πανεπιστήμιο Κρήτης
12. Οικονομικό Πανεπιστήμιο Αθηνών
13. Πάντειο Πανεπιστήμιο
14. Πανεπιστήμιο Πειραιά
15. Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας
16. Χαροκόπειο Πανεπιστήμιο
17. Πολυτεχνείο Κρήτης
18. Πανεπιστήμιο Δυτικής Μακεδονίας
19. Ιόνιο Πανεπιστήμιο
20. Πανεπιστήμιο Πελοποννήσου
21. Πανεπιστήμιο Δυτικής Αττικής
22. Διεθνές Πανεπιστήμιο Ελλάδος
23. Ελληνικό Μεσογειακό Πανεπιστήμιο (Πρώην ΤΕΙ Κρήτης)
24. Ανώτατη Σχολή Παιδαγωγικής και Τεχνολογικής Εκπαίδευσης

Επιμέλεια Πρακτικών 20ης Συνάντησης:

Οριζόντια Δράση Γραφείων Πρακτικής Άσκησης, Κατερίνα Κωστοπούλου.

Επιχειρησιακό Πρόγραμμα
Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού,
Εκπαίδευση και Διά Βίου Μάθηση
Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης
Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΠΑνεΚ 2014-2020
ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑ • ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ • ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑ

